

NACZELNA
IZBA LEKARSKA

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W UJĘCIU EUROPEJSKIM

**Maciej Hamankiewicz
Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA NA ŚWIECIE

1974 r. - *„Nowe perspektywy dla zdrowia Kanadyjczyków”*

pierwsza na świecie narodowa strategia polityki zdrowotnej wykorzystująca koncepcję promocji zdrowia

**World Health
Organization**

od 1977 r. - *„Zdrowie dla wszystkich w 2000 roku”*
przyjęty przez wszystkie kraje członkowskie WHO

Cel: osiągnięcie w 2000 r. poziomu zdrowia ludności na całym świecie pozwalającego na produktywnie życie społeczne i ekonomiczne

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA NA ŚWIECIE

1986 r. - Międzynarodowa Konferencja Promocji Zdrowia w Ottawie w Kanadzie
Pierwsza definicja promocji zdrowia:
proces umożliwiający każdemu człowiekowi zwiększenie oddziaływania na jego zdrowie w sensie jego poprawy i utrzymania.

...promocja zdrowia jest kombinacją działań edukacyjnych i odpowiedniego wsparcia środowiskowego, społecznego, politycznego, organizacyjnego, ekonomicznego, prawnego i taktycznego dla praktykowania działań sprzyjających zdrowiu

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W UE

Organizowanie i świadczenie opieki zdrowotnej jest zadaniem rządów krajowych.

Rolą Unii Europejskiej jest **uzupełnianie polityki zdrowotnej na szczeblu krajowym** poprzez m.in.

- wspieranie rządów w osiągnięciu **wspólnych celów**
- wspieranie państw członkowskich w radzeniu sobie z **problemami dotyczącymi całą UE**, takimi jak
pandemie
choroby przewlekłe
wpływ rosnącej średniej długości życia na funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W UE

Unijna polityka zdrowotna:

- zapewnienie wszystkim równych szans na życie w dobrym zdrowiu i równego dostępu do wysokiej jakości opieki zdrowotnej
- reagowanie w przypadku poważnych transgranicznych zagrożeń dla zdrowia
- działania na rzecz zdrowia osób starszych
- działania na rzecz nowych technologii w medycynie
- **profilaktyka, szczególnie poprzez propagowanie zdrowszego stylu życia**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W UE

- promowanie odpowiedzialnego **znakowania środków spożywczych**
- działania dotyczące **nowotworów piersi, szyjki macicy i jelita grubego**, np. programy przesiewowe, tworzenie wytycznych w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości leczenia
- **przeciwdziałanie niezdrowej diecie i brakowi ruchu**
zachęcanie rządów, organizacji pozarządowych i przemysłu do współpracy w tym obszarze i do ułatwiania konsumentom zmiany niezdrowego stylu życia
- **zwalczanie palenia**
kompleksowe podejście obejmujące przepisy dotyczące produktów tytoniowych, reklam i działalności sponsorskiej

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W UE

1 marca 2014 r. Unia Europejska przyjęła trzeci program zdrowia Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

- ochrona obywateli UE przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi
- zwiększenie innowacyjności, efektywności i stabilności systemów opieki zdrowotnej
- ułatwienie obywatelom UE dostępu do lepszej i bezpieczniejszej opieki zdrowotnej
- **promocja zdrowia, profilaktyka chorób z uwzględnieniem zasady „zdrowie we wszystkich politykach”**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W POLSCE

Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015

- strategiczne cele zdrowotne
- cele operacyjne dotyczące wybranych populacji
- niezbędne działania ze strony ochrony zdrowia i samorządu terytorialnego
- **cele dotyczące czynników ryzyka i działania w zakresie promocji zdrowia**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W POLSCE

- zmniejszenie rozpowszechnienia **palenia tytoniu**
- zmniejszenie i zmiana struktury **spożycia alkoholu** oraz zmniejszenie szkód zdrowotnych spowodowanych alkoholem
- poprawa sposobu **żywienia** ludności i jakości zdrowotnej żywności oraz zmniejszenie występowania otyłości
- zwiększenie **aktywności fizycznej** ludności
- ograniczenie używania **substancji psychoaktywnych** i związanych z tym szkód zdrowotnych
- zmniejszenie narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku życia i pracy oraz ich skutków zdrowotnych i poprawa **stanu sanitarnego** kraju

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA W POLSCE

Programy profilaktyki finansowane przez Ministerstwo Zdrowia:

- Program profilaktyki chorób odtytoniowych w tym przewlekłej obturacyjnej choroby płuc
- Program profilaktyki raka szyjki macicy
- Program profilaktyki raka piersi

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PEŁNOMOCNICY DS. ZDROWIA LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW

UCHWAŁA NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

z dnia 13 kwietnia 2007 r.

w sprawie organizacji systemu pomocy lekarzom i lekarzom dentystom,
których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu

„Zobowiązuje się okręgowe rady lekarskie do zorganizowania systemu pomocy lekarzom i lekarzom dentystom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu, a w szczególności do powołania pełnomocnika do spraw zdrowia lekarzy i lekarzy dentystów.

Pełnomocnikiem może być lekarz, który posiada odpowiedni autorytet oraz doświadczenie w leczeniu uzależnień i psychoz.”

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PEŁNOMOCNICY DS. ZDROWIA LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW

Zadania pełnomocników:

- zbieranie informacji o faktach nadużywania substancji psychoaktywnych przez członków samorządu lekarskiego
- nawiązywanie kontaktu z osobami nadużywającymi substancji psychoaktywnych lub podejrzanymi o uzależnienie w celu zdiagnozowania problemu
- w przypadku stwierdzenia uzależnienia - organizacja pomocy w znalezieniu właściwej placówki terapii uzależnień oraz monitorowanie przebiegu leczenia po uzyskaniu pisemnej zgody leczącej się osoby
- w razie podejrzenia wystąpienia niezdolności do wykonywania zawodu wnioskowanie do okręgowej rady lekarskiej o powołanie komisji orzekającej w przedmiocie niezdolności do wykonywania zawodu ze względu na stan zdrowia

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

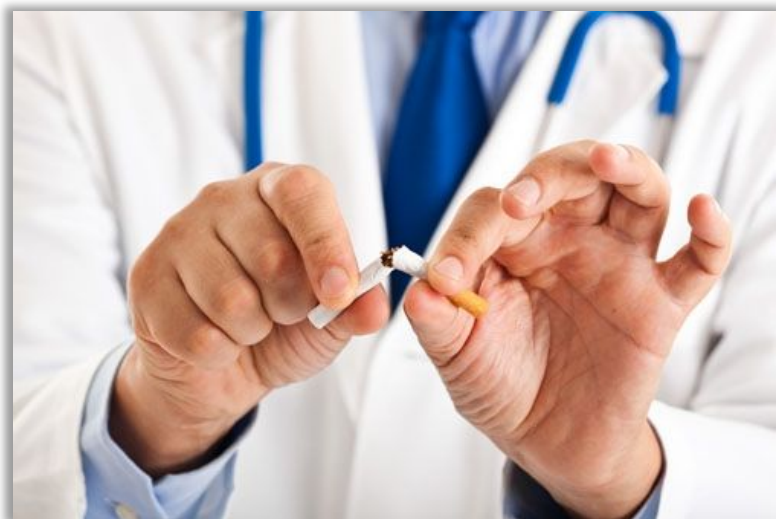
PEŁNOMOCNICY DS. ZDROWIA LEKARZY I LEKARZY DENTYSTÓW

Zadania okręgowych rad lekarskich:

- ustalanie ośrodków leczenia odwykowego (ambulatoryjne, stacjonarne) współpracujące z systemem pomocy lekarzom i lekarzom denty stom, których stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie zawodu
- organizowanie ewentualnego wsparcie finansowego rodziny dla członka samorządu, który podjął leczenie
- opracowywanie systemu współpracy z dyrektorami zakładów opieki zdrowotnej w celu wczesnego wykrywania uzależnień od środków psychoaktywnych u członków samorządu lekarskiego

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PRZECIWDZIAŁANIE NIKOTYNIZMOWI

UCHWAŁA NACZELNEJ RADY
LEKARSKIEJ
z dnia 8 listopada 2002 r.

**Deklaracja Naczelnej Rady Lekarskiej
o przeciwdziałaniu nikotynizmowi
w środowisku lekarzy**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PRZECIWDZIAŁANIE NIKOTYNIZMOWI

- **dawanie przykładu** własną postawą wyrażającą się w abstynencji nikotynowej
- działalność na rzecz wypracowania **skutecznych programów** zwalczania nikotynizmu i jego negatywnych skutków zdrowotnych
- **współdziałanie** z innymi instytucjami zajmującymi się zwalczaniem nikotynizmu w społeczeństwie
- popularyzacja postaw antynikotynowych zwłaszcza wśród **młodzieży**

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PRZECIWDZIAŁANIE NIKOTYNIZMOWI

- popieranie całkowitego **zakazu reklamowania** wyrobów tytoniowych
- zapewnienie osobom niepalącym **stref wolnych od dymu** w miejscach publicznych, zakładach pracy a szczególnie w placówkach opieki zdrowotnej i edukacyjnych
- **apelowanie** do kolegów lekarzy, instytucji rządowych i pozarządowych o włączenie się do współpracy na rzecz faktycznego ograniczenia spożycia tytoniu w społeczeństwie

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PROFILAKTYKA STRESU

CZAS TRWANIA projektu:
grudzień 2012 – czerwiec 2015

UCZESTNICY:
ponad 2000 osób

lekarze i lekarze dentyści
do 35 roku życia
w trakcie stażu lub specjalizacji

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PROFILAKTYKA STRESU

Co trzeci badany nisko ocenia swoje umiejętności w zakresie:

- zapobiegania konfliktom i rozwiązywania sytuacji konfliktowych
- negocjacji
- asertywnej komunikacji i wykorzystania własnego potencjału
- radzenia sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym
- przekazywania trudnych informacji i wspierania pacjentów i ich rodzin w traumatycznych sytuacjach
- radzenia sobie z manipulacją i agresją

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

PROFILAKTYKA STRESU

- **6 dni** intensywanych zajęć w formie warsztatów
- dostęp do **11 interaktywnych kursów** zamieszczonych na platformie edukacyjnej
- **bezpłatne konsultacje** ekspertów dla lekarzy zainteresowanych pogłębieniem wiedzy i rozwiązaniem problemów z zakresu szkoleń

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

SZCZEPIENIA

Apele do ministra zdrowia

o objęcie lekarzy i lekarzy dentystów
szczepieniem obowiązkowym przeciwko grypie,
finansowanym ze środków publicznych

wyszczepialność w Polsce – ok. 5%!

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA A DZIAŁALNOŚĆ SAMORZĄDU LEKARSKIEGO

WCZESNA OPIEKA STOMATOLOGICZNA

Najwyższa Izba Kontroli:

próchnica dotyka ponad 90% młodzieży,

a ze świadczeń zdrowotnych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia korzysta jedynie niewielki ich odsetek.

- poprawa finansowania świadczeń stomatologicznych w zakresie leczenia dzieci
- powrót gabinetów stomatologicznych do szkół
- realizacja zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia dotyczących działań na rzecz zdrowia jamy ustnej „Nairobi Call to Action”

JAK WAŻNA JEST PROFILAKTYKA?

procentowy udział
stylu życia we wpływie na zdrowie wynosi około 50%
środowiska - około 20%
biologii człowieka - około 20%
i organizacji opieki zdrowotnej około - 10%

Marc Lalonde

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ,

**MACIEJ HAMANKIEWICZ
PREZES NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ**